

AmisTET – nivelvaiheen opinto-ohjausmenetelmä

Nuorten uraohjausta ja ammatinvalintaa koskeva tutkimustieto osoittaa, että perusopetuksen päättävien nuorten opinto-ohjaus ja jatko-opintojen suunnittelu tulisi aloittaa ennen päättöluokkaa, mielellään jo seitsemännellä tai kahdeksannella luokalla. Riittävän aikaisessa vaiheessa aloitettu uraohjaus antaa aikaa pohdinnoille ja valinnoille. Vetovoimalla-hankkeessa pilotoitu AmisTET on nivelvaiheen opinto-ohjausmenetelmä, joka avaa erityisen ja vaativan erityisen tuen oppilaille jo perusopetuksen aikana pääsyn tutustumaan työtehtäviin, työnantajiin ja ammatillisiin opintoihin. Se on nuorelle konkreettinen työvälinen oman urapolun suunnittelemiseksi yhdessä huoltajien ja työelämän kanssa.

AmisTET -jakso on tarkoitettu vaihtoehdoksi työpaikalla tehtävälle työelämään tutustumiselle (TET). AmisTET – jakson pituus on 5 päivää, jonka aikana nuoren on mahdollista tutustua itse valitsemiinsa perustutkintoihin (3-4 tutkintoa). Jakson aikana perusopetuksen 7-8 luokan oppilas suorittaa perusopetuksen opetussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti opintoja ammatillisen oppilaitoksen erilaisissa oppimisympäristöissä ja työpaikoilla.

AmisTET opinto-ohjausmenetelmää voivat hyödyntää ohjausyhteistyöhön osallistuvat peruskoulun opinto-ohjaajat ja erityisopettajat, nivelvaiheen opinto-ohjaajat, toisen asteen oppilaitoksen opettajat ja muut nivelvaiheen toimijat. Välillisesti AmisTET - ohjausmenetelmästä hyötyvät myös oppilaiden huoltajat, joilla on mahdollisuus nuoren rinnalla tutustua ammatilliseen koulutukseen, hakeutumisvaiheen palveluihin ja opiskeluvaihtoehtoihin ja siten olla vahvemmin tukena nuoren uravalinnoissa myös jatkossa.

AmisTET:ssä tutustutaan ammatillisiin opintoihin turvallisesti ryhmässä ja samalla muodostetaan kokemusten ja yhteisten keskustelujen avulla realistisia mielikuvia eri tutkinnoista ja ammateista. AmisTET -jaksoon kuuluu vertaisryhmäohjausta ennen jaksoa, jakson aikana ja varsinaisen jakson päätyttyä erilaisia ohjauksen muotoja hyödyntäen.

Jakso sisältää myös yksilöllisiä ohjauskeskusteluja sekä oman opiskelu- ja toimintakyvyn pohdintaa esimerkiksi Ruori-itsearviointikyselyn avulla. RUORI itsearviointia voidaan tehdä myös työtehtävien parissa, jolloin saadaan lisää tietoa oppilaan kiinnostuksesta ja

toimintakyvystä eri tutkintoihin. AmisTET -jakson aikana oppilas voi halutessaan tehdä joitakin ammatillisia opintoja, kuten osia ammattiosaajan työkykypassista, Näistä opinnoista saa erillisen osaamistodistuksen, joka voidaan huomioida osana TET -jakson suoritusta ja myöhemmin jatko-opinnoissa.

AmisTET -jaksojen toteuttaminen vaatii suunnitelmallista yhteistyötä perusopetuksen ja toisen asteen toimijoiden, oppilaiden ja huoltajien kesken. Toivottavaa olisi, että oppilaan rinnalla olisi tuttu aikuinen omasta lähiverkostosta varmistamassa onnistuneen jakson lähiohjauksen keinoin.

AmisTET -jaksolla nuorilla on ainutlaatuinen mahdollisuus tutustua useampiin tutkintoihin, sekä ammatteihin ja nähdä, kuulla ja tehdä yhteistyötä toisen asteen opiskelijoiden, opetus- ja ohjaushenkilöstön kanssa. Opiskelijat voivat toimia peruskoulun oppilaiden tutoreina opetus- ja ohjaushenkilöstön ohjauksessa ja samalla jakaa omaa osaamistaan ja kokemuksiaan opiskelusta ja urapolun toteuttamisesta.

AmisTET tarjoaa myös peruskoulun toimijoille mahdollisuuden tutustua ammatillisiin opintoihin ja samalla omien oppilaiden havainnointiin eri toimintaympäristöissä. Yhdessä toimien on jaettu kokemuksia ja keskustelujen kautta käsitykset ammatillisen koulutuksen mahdollisuuksista ovat laajentuneet. Toiminnan tuloksena osallistujat ovat saaneet lisää tietoa ja osaamista ammatinvalinnan ohjaukseen erityisen tuen oppilaiden kanssa.

Lisätietoa AmisTET -jaksoista löydät osoitteesta: **luovi.fi**

Mallinnuksen laatijat:

Hyvönen Anne, NOPO-opo, Oulun kaupunki

Karvonen Riina, opiskelija-asiain päällikkö, Ammattiopisto Luovi

Heikkinen Jaana, opinto-ohjaaja, Ammattiopisto Luovi